

egy-egy egésznapos elfoglaltsággal. Sajnos, az évközi foglalkozásokon az iskolai tanulók már nem tudtak részt venni, lemorzsolódtak.

A rendelkezésre álló idő lehetővé tette, hogy tájékozódjunk a sokszintű honismereti munkáról. A tanultak alapján világosan látjuk, hogy egyrészt milyen sok szakintézmény segíti a haza jobb megismerését a honismereti mozgalomban, másrészt pedig, hogy mindenki – érdeklődési körének megfelelően – a honismereti munkának majd azzal a területével foglalkozhat, amely hozzá legközelebb áll, és amely területen a legszívesebben végzi szakkörvezetői munkáját.

Tanfolyamunkon sok minden szóba került. Gyarapodtunk közművelődési ismeretekkel, szakági művelődésmérettel. A helytörténetírás, a krónikaírás fontos alapelemeivel ismerkedtünk, de áttekintést kapunk a néprajzról, a régészetről, a műemlékvédelemről, a természetvédelemről, a természettudományokról. Az említett szakterületek mindegyikéről úgy hallottunk elvi megfogalmazásokat, hogy azoknak mindig voltak megyénkre vonatkozó hivatkozásai, ismeretközlései, nemzetiségi vonatkozásai is. Erre azért volt szükség, mert a tanfolyam hallgatói Pécsen és Baranyában kívánnak szakkört vezetni, és ehhez a helyi ismeretek nélkülözhetetlenek. A baranyai múlt és jelen figyelembevétele honismereti tanfolyamunk egyik fő elvi célkitűzése volt, s most már elmondhatjuk, hogy célunkat sikerült is elérni.

Ezenkívül megismerkedtek az országjárás, a természetjárás, az idegenvezetés módszereivel, a honismereti kiskitűzések, helytörténeti gyűjtemények rendezése elveivel, azok gyakorlati megvalósításával, s a szakkörvezetés módszertanával is. Az ilyen jellegű ismeretek bővítését több módszertani és segédanyagunk segíti, amellyel szakkörvezetőink már a tanfolyam ideje alatt gazdagodtak és néhányat még ezután fognak kapni.

Az ország egészét, tájegységeinként, filmről ismertük meg. A film, a diakép és a magnó sokat segített néprajzi ismereteink elmélyítésében. Megyénket azonban nemcsak film mutatta be, hanem módunk volt két egésznapos kiránduláson is megszemlélni megyénk népi emlékeit és műemlékeit, valamint legfőbb nemzetiségi értékeit.

A tanfolyami munka mellett szakmai gyakorlatokat is folytatott mindenki. A vizsgán a bemutatott kiselőadások bizonyították, hogy ki-ki érdeklődési körének megfelelően és egyéb elfoglaltságától függően elkészítette azt a kis dolgozatot, amely az önálló kutató-, feltáró-, gyűjtő-, rendszerező- és feldolgozó munka alkalmazásának hoganója, az ismeretek közlésére való képesség megszerzésének bizonyossága volt.

A tanfolyam dolgozatai felölelik a foglalkozásokon hallottakat. A beérkezett 20 dolgozat témaköri megoszlása: községtörténet: 2, iskolatörténet és kiállítás: 4, oktatás módszertan: 3, vasúttörténet: 1, nemzetiségtörténet: 1, néprajz: 4, (1-1 életmód, német népszokások, bányász, népi fogl. történet), életrajzkutatás: 2, természetvédelem: 2, honismeret-történet: 1.

A vizsgán a hallgatók a dolgozatukból kijelölt egy-egy részt témacsoportonként ismertették, feltett kérdésekre is válaszoltak, majd a tanfolyamon szerzett anyag ismeretéről adtak számot.

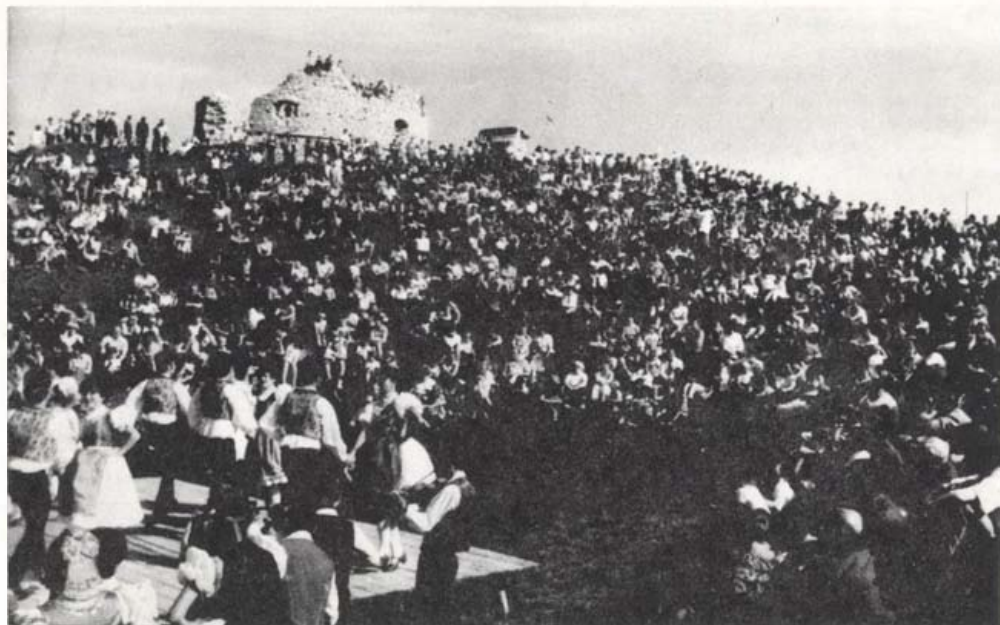
Ma már örömmel jelenthetjük, hogy a jóváhagyott tematika alapján levezetett egyéves tanfolyamon, megyénkben 20 személy szerzett képesítést honismereti szakkör vezetésére. Meggyőződésünk, hogy mind az elméleti, mind a gyakorlati szakkörvezetői munkához megkapták a szükséges ismereteket, és így remélhetjük gyümölcsöző tevékenységüket.

Tímár Irma

A történelmi hagyományok ápolása a pápai járásban

Az elmúlt évben huszadik alkalommal adott helyet Gabba és Döbrönte a hagyományossá vált városi-járási, honvédelmi, sport- és kulturális rendezvényeknek. Az évforduló alkalom arra, hogy röviden megemlékezzünk a megtett útról, a hazaszeretet, a nemzeti kultúra ápolásának és a társadalmi összefogásnak egyik élő, szép példájáról.

Mindkét község kedvelt kirándulóhelye Pápa város, valamint a környék lakosságának. Az iskolák diákjai, a természetjárók, a Bakony szerelmesei különösen nagy szeretettel látogatják a festői környezetben található és német ajkúak által lakott, vendégszeretettel, a hagyományok gondozásában példát mutató településeket. Az 1950-es években még elhanyagolt házak azóta megszépültek, a romosak helyén újak épültek és a kommunális fejlődés következtében megszűnt mind a két községből az elvándorlás. A Himfy-vár romjai ma két megújult, megszépült, tiszta és virágos községet őrizhetnek, ahol az emberek – magyarok és nem magyarok – a megváltozott új világban önmagukra találtak, megtalálták a helyüket és boldog közösségben élnek. Békességben él egymás mellett a Felvidékről érkezett magyar és a több évszázada itt élő sváb. Életük újraformálásban jelentős szerep jutott a német népdalkincs felelevenítésének, anyanyelvük és kultúrájuk ápolásának, a tevékeny népfrontmunkának, a táj szeretetének és a honismereti mozgalomnak.

Táncsics Mihály mellszobrának 1962-ben történt felállításával született meg a döbrönte-i várünnepség, az ifjúsági találkozó gondolata, a rendezvénynek a fegyveres erők napjához való kapcsolása. A következő évben egy lelkes kis csapat – járási és községi vezetők a Megyei Idegenforgalmi Hivatal szakmai, anyagi segítségével – megszervezte az első találkozót. A szereplői a gannai általános iskola úttörői, az érdeklődők, a mintegy 3–400 fős közönség pedig a helybeli lakosok köréből került ki. Ez a szerény kis ünnepség volt a kezdete annak a rendezvénysorozatnak, amely 1982-re kiszélesedve, a programjában kibővülve, céljában és feladatában azonban az első ünnepséggel azonosan: a honismeret, a szocialista hazaszeretet eszméit ápolja. Az eddig 20 alkalommal megrendezett és jelentős tömegeket megmozgató, mind a felnőttek, mind pedig az ifjúság körében népszerűvé és kedvelté vált találkozón a megjelentek száma évenként 8–10 ezer főre tehető. A rendezvény az eltelt idő alatt keretet adott az 1367-ben épült Himfy-vár 600 éves évfordulójának a megünnepléséhez, az MHSZ országos, megyei és városi-járási versenyek, bemutatóinak a megrendezéséhez, a KISZ- és az úttörő-évfordulóról való megemlékezésnek, az úttörő munkásörök avatásához.

A rendezvényt az első napon a Gannán megrendezett Barátsági est, a járási nemzetiségi ének- és táncgyűttesek találkozója, a honismereti tanácskozások, a második napon: bélyegkiállítás, az alkalmi postahivatal és bélyegzés, a pápai középiskolások kézilabda-villámturnája, este a fiatalok részére szervezett diszkóműsorok színesítették.

Hosszú volna felsorolni azoknak a személyeknek és szervezeteknek a nevét, akik – a Hazafias Népfront által szervezett és irányított – rendező bizottság munkájában részt vettek. Voltak, akik rövidebb-hosszabb ideig tevékenykedtek, majd kiváltak és újak léptek a helyükbe. A nagy újszerűséggel és lelkesedéssel végzett munkában ezért nem volt leállás. Ez a társadalmi összefogás tette lehetővé, hogy a felnőttek és ifjak évenkénti döbrönte-i találkozója hagyománnyá vált. Hozzájárult az eredmények eléréséhez céljának és programjának helyes megválasztása: a vonzó, kirándulásra csábító hegyes-völgyes vidék, az időpont, a Magyar Néphadsereg pápai alakulatának aktív együttműködése, valamint a színvonalas sport- és kulturális műsor. És amiről nem szabad megfeledkezni, miután szabadtéri rendezvényről van szó: eddig az időjárás is kegyeibe fogadta a találkozót.

A Hazafias Népfront Pápa városi-járási Elnöksége a XX. találkozó célját és feladatát a következő módon fogalmazta meg: „A találkozó hagyományos célja a fegyveres erők napjának megünneplése, hétféligi program biztosítása a megye, Pápa város és a járás lakosai számára. Szolgálja a honvédelmi nevelést, erősítse a polgári lakosság és a fegyveres testületek kapcsolatát, szorgalmazza a bakonyi túrák szervezését, és népszerűsítse a környék kirándulóhelyeit.”

A döbrönte-i várünnepség és ifjúsági találkozó 1982. szeptember 25. és 26-án huszadik alkalommal is várta a vendégeit, őrizte – a régiek mellett – a húsz év alatt született új hagyományokat.

Rácz István